

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ФІСКАЛЬНІ ОРГАНИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ОБЛІКУ ТА
ОПОДАТКУВАННЯ
підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «ФІСКАЛЬНІ ОРГАНИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ» підготовки бакалавра

Розробник: Грудзевич Ю. І., доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено

гарант освітньо-професійної програми
Цифровий облік та консалтинг:

Алла ФАТЕНОК-ТКАЧУК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол № 9 від 5 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

проф. Ірина САДОВСЬКА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	D Бізнес, адміністрування та право D1 Облік і оподаткування Цифровий облік та консалтинг Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 150/5		Рік навчання – 3
		Семестр – 1
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
ІНДЗ: немає	Консультації – 10 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – Грудзевич Юлія Ігорівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-066-700-86-05, Hrudzevich.Julia@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компоненту

1. Анотація освітнього компоненту.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Фіскальні органи України у сфері обліку та оподаткування» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого освітнього рівня бакалавр.

Вивчення вказаної ОК є необхідним, тому що це надає здобувачам освіти розуміння податкової системи, допомагає опанувати основи оподаткування, види податків та їх адміністрування, вивчення усіх функцій фіскальних органів та визначення ролі Державної податкової служби, митниці та їхнього впливу на бізнес, важливість знань чинного податкового законодавства для захисту інтересів підприємства, підготовка до роботи з електронними системами, аналізу податкових ризиків, підготовка до перевірок. Цей ОК формує ключові знання для бухгалтера, допомагаючи ефективно працювати з податками та державними органами.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента «Фіскальні органи України у сфері обліку та оподаткування» полягає у формуванні в здобувачів освіти системних знань про організацію, функції та повноваження фіскальних органів, їхню роль у реалізації податкової політики держави, а також у розвитку навичок взаємодії суб'єктів господарювання з контролюючими органами відповідно до чинного законодавства.

Завдання освітнього компонента «Фіскальні органи України у сфері обліку та оподаткування» полягають у:

- набутті здобувачами знань про структуру, функції та повноваження фіскальних органів України;
- вивченні порядку адміністрування податків, зборів та обов'язкових платежів;
- формуванні практичних умінь щодо взаємодії підприємств і фізичних осіб з податковими органами;
- опануванні механізмів контролю за дотриманням податкового законодавства;
- розвитку аналітичного мислення при оцінюванні ефективності податкового адміністрування та фіскальної політики держави.

3. Soft skills.

У процесі вивчення освітнього компонента «Соціальна відповідальність бухгалтера» здобувачі, крім професійних компетентностей, розвивають цілий ряд soft skills, які важливі для сучасного фахівця. Зокрема:

Етична свідомість — здатність діяти відповідально, чесно та справедливо в професійних ситуаціях.

Критичне мислення — уміння аналізувати наслідки професійних рішень для суспільства, бізнесу та зацікавлених сторін.

Організаційні здібності — планування та контроль виконання облікових і звітних процедур.

Навички ділового письма — підготовка грамотних офіційних запитів, листів, скарг до фіскальних органів.

Стресостійкість і адаптивність — уміння зберігати ефективність роботи в умовах змін податкового законодавства та перевірок. Здатність до самооцінки і розвитку — прагнення до вдосконалення етичних і професійних стандартів поведінки.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Система органів державного управління у сфері оподаткування України.	14	1	2	10	1	Т / 8
Тема 2. Державна податкова служба України: структура, функції, повноваження.	14	1	2	10	1	ПЗ, Т / 8
Тема 3. Державна митна служба України та її роль у формуванні доходів бюджету.	14	1	2	10	1	ПЗ, Т / 8
Тема 4. Міністерство фінансів України як координатор податкової та фіскальної політики.	14	1	2	10	1	ПЗ, Т / 8
Тема 5. Адміністрування податків і зборів: принципи, етапи, інструменти.	14	1	2	10	1	ПЗ, Т / 8
Разом за модулем 1	70	5	10	50	5	40
Змістовий модуль 2.						
Тема 6. Контрольна діяльність фіскальних органів: види перевірок, права і обов'язки сторін.	14	1	2	10	1	ПЗ, Т / 8
Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення роботи фіскальних органів: електронні сервіси, системи обліку, звітності та контролю.	14	1	2	10	1	ПЗ, Т / 8
Тема 8. Взаємодія фіскальних органів із суб'єктами господарювання та громадянами. Етика і комунікація у податкових відносинах.	14	1	2	10	1	ПЗ, Т / 8

Тема 9. Міжнародне співробітництво України у сфері оподаткування та боротьби з ухиленням від сплати податків.	14	1	2	10	1	ПЗ, Т / 8
Тема 10. Напрями реформування та цифрової трансформації фіскальної системи України.	24	1	2	20	1	ПЗ, Т / 8
Разом за модулем 2	80	5	10	60	5	40
Підсумкова модульна контрольна робота						20
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10	100

Форма контролю*: Т – тестування, ПЗ – виконання практичних завдань

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних та лабораторних занять. Ефективність самостійної роботи здобувача викладач виявляє на практичних та лабораторних заняттях, під час виконання практичних завдань та лабораторних робіт та відбиває в загальній оцінці за тему.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у [Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки від 26.06.2025 р.](#)

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій відповідно до затвердженого графіка. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Здобувач освіти зобов'язаний старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме: за роботу на практичних заняттях; за виконання завдання самостійної роботи.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється [Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.01.2024 р.](#) та [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, набутих здобувачами вищої освіти у формальній, неформальній та інформальній освіті, здійснюється відповідно до чинного законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки України та внутрішніх положень Волинського національного університету імені Лесі Українки. [Порядок про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.08.2024 р.](#)

Результати навчання можуть бути визнані за умови їх відповідності програмним результатам навчання, визначеним силабусом освітнього компонента, за результатами подання підтвердних документів (сертифікатів, свідоцтв, програм курсів, портфоліо виконаних робіт тощо) та їх експертної оцінки викладачем і відповідною комісією.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Політика щодо можливості отримати додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проєктних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового семестрового контролю – залік.

Семестровий залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав види навчальної роботи, запропоновані викладачем. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Залік під час ліквідації академічної заборгованості викладач виставляє за результатами виконання завдань в письмовій формі (максимум 100 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за розв'язання кожного з трьох практичних завдань).

Перелік питань до заліку

1. Поняття, завдання та функції фіскальних органів України.
2. Нормативно-правове забезпечення діяльності фіскальних органів.
3. Структура та повноваження Державної податкової служби України.
4. Основні напрями діяльності Державної митної служби України.

5. Роль Міністерства фінансів у формуванні та реалізації податкової політики.
6. Принципи адміністрування податків і зборів в Україні.
7. Права та обов'язки платників податків у взаємодії з фіскальними органами.
8. Порядок проведення документальних і фактичних перевірок.
9. Види податкового контролю та їх характеристика.
10. Форми і методи взаємодії суб'єктів господарювання з ДПС.
11. Інформаційні системи фіскальних органів (електронна звітність, ЄРПН).
12. Податкові повідомлення-рішення: сутність, порядок оскарження.
13. Адміністративна та фінансова відповідальність за порушення податкового законодавства.
14. Етичні аспекти діяльності працівників фіскальних органів.
15. Роль бухгалтера у забезпеченні прозорості взаємодії з фіскальними органами.
16. Взаємодія ДПС із банківськими установами, державними реєстрами та судами.
17. Міжнародне співробітництво України у сфері оподаткування (обмін податковою інформацією).
18. Реформування фіскальної системи України: цілі, проблеми, перспективи.
19. Використання цифрових технологій у роботі фіскальних органів.
20. Принципи прозорості, добросовісності та підзвітності у діяльності фіскальних органів.

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60–100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1–59 балів (незараховано): здобувач не засвоїв більшості тем освітнього компонента, не в змозі викласти зміст більшості основних питань та не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з освітнього компонента.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Податковий кодекс України від 01 серп. 2021 р. (зі змінами та доповненнями) URL: www.zakon.rada.gov.ua.
2. Закон України «Про державну податкову службу України» (зі змінами та доповненнями) від 16.12.2010 № 2755-VI. URL: www.zakon.rada.gov.ua.
3. Закон України «Про державну митну службу України» (зі змінами та доповненнями) від 11.07.2002 № 2633-III. URL: www.zakon.rada.gov.ua.
4. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : вид-во «Діса плюс», 2021. 402 с.
5. <https://www.minfin.gov.ua>
6. <https://cabinet.tax.gov.ua>